

N:o 140.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 19 maj 1902.

— — — — Andra Kammaren den 20 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående patientafgifterna vid
upptagningsanstalter för sinnessjuka.*

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtande n:o 19.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtanden n:is 19 och 40.)

Till Konungen.

Med anledning af föreskriften i kongl. stadgan för sinnessjuka den 2 november 1883, att inom hvarje län skulle vid något af dess lasarett beredas tillfälle till vård af sådana sinnessjuka, som vore i trängande behof af vård å hospital, men ej genast kunde blifva der intagne, väcktes genom medicinalstyrelsen år 1885 fråga om åtgärders vidtagande för att bringa denna föreskrift till efterlefnad, såvidt anginge Malmöhus län. Under ärendets fortgång uppgjordes mellan landstinget och medicinalstyrelsen en öfverenskommelse, innefattande bland annat, att landstinget skulle vid Lunds hospital inrätta och underhålla en för ändamålet afsedd byggnad samt att för hvarje patient skulle erläggas afgift till staten, hvilken afgift för de fem första åren skulle utgå med 2 kronor 50 öre för dag och derefter för fem år i sänder bestämmas af Eders Kongl. Maj:t på förslag af medicinalstyrelsen och sedan landstinget blifvit hördt. Frågan öfverlemnades här-

efter af medicinalstyrelsen till Eders Kongl. Maj:t; och sedan Eders Kongl. Maj:t till 1891 års Riksdag aflåtit proposition med begäran, att i ämnet aftal af angifvet innehåll finge träffas mellan staten och Malmöhus län, biföll Riksdagen nämnda proposition.

På detta sätt tillkom den första af de s. k. upptagningsanstalterna. Den har efterföljts af andra dylika inom Vermlands och Vesternorrlands län, hvilka anstalter äro belägna vid Kristinehamns och Hernösands hospital samt upprättade under enahanda betingelser som dem, hvilka gälla beträffande Malmöhus läns anstalt; och för närvarande pågå underhandlingar om tillstånd att för Upland anlägga en dylik inrättning vid Upsala hospital.

Förutom de fyra upptagningsanstalter, som nu äro i verksamhet eller under planläggning, lärer vid rikets hospital plats kunna beredas för ytterligare lika många.

Den utredning, som 1900 års Riksdag begärt om såväl antalet sinnessjuka i vårt land som särskildt om de bland dem, som äro i behof af hospitalsvård, har nu framskridit så långt, att ungefärliga antalet af de sinnessjuka, som böra vårdas å hospital, kan beräknas. Dervid visar det sig, att ett mycket stort antal af dem, som behöfva hospitals- eller asylvård, på grund af bristande utrymme i vederbörande anstalter ej kunna komma i åtnjutande af sådan vård. Att inom en ej alltför aflägsen framtid genom nybyggnader kunna fylla behofvet härutinnan torde ej låta sig göra. Antagligen blir det nödigt, dels att den enskilda sjukvården, mera än hittills skett, för ifrågavarande ändamål anlitas i därför lämpliga fall, dels ock att underlätta anläggandet af nya upptagningsanstalter.

Genom åtskilliga af de beträffande dylika anstalter fastställda bestämmelser äro så afsevärda fördelar beredda allmänheten, att, såsom nämndt, flera landsting villigt åtagit sig de med anstalternas uppförande och framtida underhåll förenade kostnader. Endast mot storleken af den till staten utgående dagafgiften för patienterna hafva anmärkningar gjorts; och på grund af sådana hafva vid innevarande riksdag enskilda motionärer i afgifven motion ifrågasatt dessa afgifters nedbringande.

För sin del anser Riksdagen det vara en stor fördel, om de ifrågavarande patientafgifterna kunde, utan att någon förlust härigenom åsamkades staten, nedsättas. De synas nu, då de uppgå till 2 kronor 50 öre för dag och patient, vara icke obetydligt högre än statens utgifter för patienterna. Genom en nedsättning skulle man uppmuntra till inrättandet af nya upptagningsanstalter. Och de landsting, som redan hafva anordnat anstalter, böra icke betala större afgifter, än som motsvara den fulla kostnaden för patienternas vård.

På grund af hvad nu anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kongl. Maj:t vid förnyande af aftalen mellan staten och de landsting, som vid hospitalen med Eders Kongl. Maj:ts tillstånd anordnat s. k. upptagningsanstalter för sinnessjuka, äfvensom vid framläggande af förslag till Riksdagen om eventuelt nya sådana aftal, täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke patientafgifterna, som af landstingen vid dessa anstalter till staten erläggas, må kunna nedsättas.

Stockholm den 20 maj 1902.

Med undersätlig vördnad.